

Tiedote 2.4.2025

Pohjoissavolaisten koettua hyvinvointia kartoitettu

Pohjois-Savon asukkaiden koettua hyvinvointia ja elinympäristön tarjoamaa sosiaalista hyvinvointia on seurattu kyselyin vuosina 2019–2024.

Pohjois-Savon asukkaiden koettua hyvinvointia ja elinympäristön tarjoamaa sosiaalista hyvinvointia on seurattu kyselyin vuosina 2019, 2020 ja 2024. Sosiaalisessa hyvinvoinnissa tarkastellaan ihmisten ja ympäristön välistä suhdetta eri näkökulmista, ja sen pohjalta on kehitetty sosiaalisen hyvinvoinnin mittari. Mittari koostuu 12 ulottuvuudesta sekä yleisestä elämään tyytyväisyydestä.

Pohjois-Savon asukkaat ovat olleet erityisen tyytyväisiä mahdollisuuteensa nauttia luonnosta koko 2020-luvun ajan. Luonnon merkitys on hieman laskenut koronavuosista, ja kulttuuripalveluiden käyttö on myös ollut vähäisempää. Turvallisuudentunne ja tyytyväisyys saamaansa kohteluun julkisissa palveluissa on pysynyt korkealla kaikilla tutkimusajankausilla. Positiivista on, että asukkaiden sosiaaliset suhteet ovat parantuneet verrattuna koronavuosiin. (Kuva 1.)

- Pohjoissavolaisten koettu hyvinvointi on edelleen hyvällä tasolla", toteaa tutkija Sakari Kainulainen Diakonia-ammattikorkeakoulusta.

Pohjoissavolaisten osallisuuden kokemus ja luottamus päättäjiin laskussa

Vaikka hyvinvointitaso on hyvä, kyselyn mukaan pohjoissavolaiset kokevat vaikuttamismahdollisuuksiensa itseään koskeviin asioihin heikentyneen. Vuonna 2024 peräti 38 % vastaajista koki, ettei voi vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin.

Vuonna 2023 sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyivät kunnilta hyvinvointialueelle. Kansalaisten kokemus nopeasta palvelu- ja päätöksentekojärjestelmän muutoksesta on mahdollisesti vaikuttanut tunteeseen osallisuuden puutteesta. Tulos on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä viimeisenä neljänä vuotena.

Luottamus poliittisiin toimijoihin on myös laskenut merkittävästi, erityisesti yksinhuoltajien, keski-ikäisten, eläkkeelle jääneiden, työttömien ja harvaan asutuilla alueilla asuvien keskuudessa. Joka toinen kyselyyn vastaajista on tyytymätön poliittisiin toimijoihin. Tulos on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä edellisestä mittauksesta.

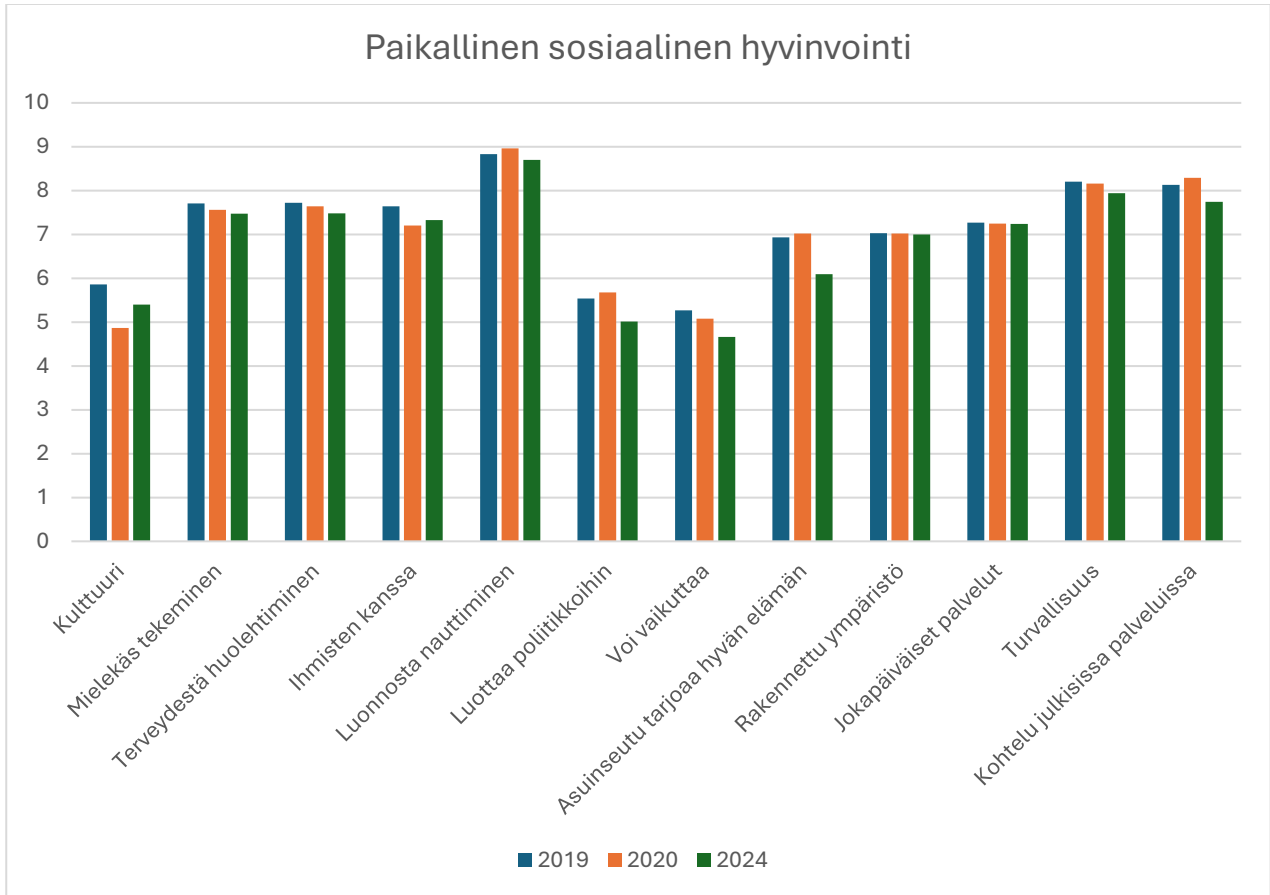
Miten osallisuutta ja vaikuttamista voidaan parantaa?

Luottamusta päättäjiin voidaan vahvistaa avoimella viestinnällä, oikeudenmukaisella päätöksenteolla ja asukkaiden aktiivisella kuulemisella. Pohjois-Savon hyvinvointialueella on nimetty osallisuustyön koordinaattori, jonka tehtävänä on edistää asukkaiden osallistumista ja vaikuttamista.

Pohjois-Savon hyvinvointialue valmistelee parhaillaan uutta hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa, jossa kyselytutkimusten tulokset otetaan huomioon. Asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen ovat avainasemassa alueen kehittämisessä.

- Hyvinvointialue järjestää kaikille asiasta kiinnostuneille Hyvinvointitiedolla johtamisen -tilaisuuksia, joissa kerrotaan lisää kyselyn tuloksista. Tilaisuuden ohjelma ja

osallistumislinkit löytyvät hyvinvointialueen verkkosivuilta, ohjeistaa HYTE- ja osallisuuspäällikkö Säde Rytönen.

Kuva1: Sosiaalisen hyvinvoinnin 12 mittaria. Asuinseudun tuottama hyvinvointi Pohjois-Savossa vuosina 2019, 2020 ja 2024.

- Lisätietoja:
- Diakonia ammattikorkeakoulu, Sakari Kainulainen, asiantuntija, tutkija, sakari.kainulainen(at)diak.fi, p. 040 869 6018
- Pohjois-Savon hyvinvointialue, HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö, HYTE- ja osallisuuspäällikkö Säde Rytönen, sade.rytkonen(at)pshyvinvointialue.fi, p. 044 717 6370
- Pohjois-Savon hyvinvointialueen osallisuustyö; Pohjois-Savon hyvinvointialue, HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö, hyvinvointikoordinaattori Laila Hytönen, laila.hytonen(at)pshyvinvointialue.fi. p. 044 717 6175

Hyvinvointitiedolla johtamisen tilaisuudet:

- Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja Pohjois-Savon kuntien päättäjille: Hyvinvointitietoa johtamisen tueksi. Työkaluja ja ratkaisuehdotuksia omaan työhön. 14.5.2025 klo 14–15.30. Kutsu toimitettu päättäjille. Ohjelma: [Hyvinvointitietoa johtamisen tueksi - Työkaluja ja ratkaisuehdotuksia omaan työhön - Pohjois-Savo](#)
- Pohjoissavolaisille asukkaille: Hyvinvointi Pohjois-Savossa – mikä mättää, mikä kantaa? 6.5.2025 klo 18–19 [Liity tästä tilaisuuteen](#) Ohjelma: [Hyvinvointi Pohjois-Savossa – mikä mättää, mikä kantaa? - Pohjois-Savo](#)

Tutustu Pohjois-Savon hyvinvointialueen osallistumis- ja vaikuttamiskanaviin:

<https://pshyvinvointialue.fi/osallistu-ja-vaikuta>

<https://pshyvinvointialue.fi/osallisuuskanavat>

<https://pshyvinvointialue.fi/fi/vaikuttamistoimielimet>

Lähde:

Pohjois-Savon kokemuksellinen hyvinvointikysely v. 2019, v.2020-2021 ja v. 2024